

Hippón z Rhegia

Fragmenta DK 38 B

B 1 = Schol. Homer. Genev. p. 197, 19 Nicole (ad Il. 21, 195)

Ílias 21, 193-197:

(...) však sváděti boj jest nemožno s Diem,
Ani přec Achelóios, ten mocný, není mu roveň,
ani veliký proud, sám Ókean hlubokých toků,
z něhož veškeré řeky a celé bez konce moře,
z něhož i prameny všecky a hluboké studnice tekou.

ἀλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι·
τῶι οὐδὲ κρείων Ἀχελώιος ἰσοφαρίζει
οὐδὲ βαθυρρεῖταιο μέγα σθένος Ὀκεανοῖο,
ἔξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
καὶ πᾶσαι κρηναὶ καὶ φρεῖατα μακρὰ νάουσιν.

(...)

Κράτης δὲ ἐν β τῶν Ὀμηρικῶν δεικνύς, ὅτι Ὀκεανὸς Μεγάλη θάλασσα· ταῦτα γάρ, φησίν, μόνως ἂν ἀρμόττοι ῥηθῆναι περὶ τῆς ἐκτὸς θαλάσσης, ἣν ἔτι καὶ νῦν οἱ μὲν Μεγάλην θάλατταν, οἱ δὲ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, οἱ δὲ Ὀκεανὸν προσαγορεύουσιν. ποταμὸς δὲ ποῖος ἂν δύναίτο ταύτην ἔχειν τὴν δύναμιν; καίτοι γ' ἔνιοι ἐξαιροῦντες τὸν περὶ τοῦ Ὀκεανοῦ στίχον (195) τῶι Ἀχελώϊω περιτιθέασιν ταῦτα, ὅς οὐχ ὅτι τῆς θαλάσσης μείων ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κόλπων, λέγω δὴ Τυρρηνικοῦ [καὶ] Ἰονίου. εἶπε δὲ τοῖς τρισίν (195-197), φησίν, ὅ τι καὶ οἱ μετὰ ταῦτα φυσικοὶ συνεφώνησαν, τὸ περιέχον τὴν γῆν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ὕδωρ Ὀκεανὸν εἶναι, ἔξ οὗ περ τὸ πότιμον.

Hippón:

„Veškerá pitná voda je z moře. Vždyť studny, ze kterých pijeme, nejsou hlubší než moře. Kdyby tomu tak nebylo, nebyla by voda z moře, nýbrž i odněkud jinud. Jelikož je tedy moře hlubší než jiné vody, je všechno, co je nad mořem, z něho.“

Ἰππων·

τὰ γὰρ ὕδατα πινόμενα πάντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἐστίν· οὐ γὰρ δὴ πού τὰ φρέατα βαθυτέρα ἢ ἡ θάλασσα ἐστίν ἐξ ὧν πίνομεν· οὕτω γὰρ οὐκ <ἂν> ἐκ τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ εἶη, ἀλλ' ἄλλοθεν ποθεν. νῦν δὲ ἡ θάλασσα βαθυτέρα ἐστὶ τῶν ὑδάτων. ὅσα οὖν καθύπερθε τῆς θαλάσσης ἐστί, πάντα ἀπ' αὐτῆς ἐστίν. οὕτως τὰ αὐτὰ εἶρηκεν Ὀμήρωι.

B 2 /1 = Kléméns Alexandrijský, Protrepticus 55, 1 (viz A 2/2)

Nyní se už nelze rozhořčovat ani nad Hippónem, který si udělal nesmrtelnost ze své vlastní smrti. Nechal si totiž na náhrobek napsat toto elegické dvojverší:

Toto je Hippónův hrob. Když zahynul,
učinil jej Osud rovným nesmrtelným bohům.

Správně, Hippóne! Ukazuješ nám lidskou zbloudilost.

οὐ νέμεσις τοίνυν οὐδὲ Ἴππωνι ἀπαθανατίζοντι τὸν θάνατον τὸν ἑαυτοῦ· ὁ Ἴππων οὗτος ἐπιγραφεῖναι ἐκέλευσεν τῶι μνήματι τῶι ἑαυτοῦ τόδε τὸ ἐλεγεῖον (Anth. L. I, 74 D.):

Ἴππωνος τόδε σῆμα, τὸν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἴσον ἐποίησεν Μοῖρα καταφθίμενον.

Εὖ γε, Ἴππων, ἐπιδεικνύεις ἡμῖν τὴν ἀνθρωπίνην πλάνην.

B 2 /2 = Alexandros, In Metaphysica 27, 1 M. Hayduck

O něm Aristotelés řekl, že byl atheista. Vždyť si i na svůj náhrobek napsal tento epigram:

Toto je Hippónův hrob. Když zahynul,
učinil jej Osud rovným nesmrtelným bohům.

τοῦτο δὲ λέγοι ἂν [Aristotelés] περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἄθεος ἦν· τοιοῦτο γὰρ καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐπίγραμμα·

Ἴππωνος τόδε σῆμα, τὸν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἴσον ἐποίησεν Μοῖρα καταφθίμενον.

B 3 = Athénaios, Deipnosophistae XIII, 610b (XIII, 91 Kaibel)

(...) Ze všech největší podivuhodnost (...):

„Není nic prázdnějšího než mnohoučenost,“
řekl Hippón ateista. Vždyť i božský Hérakleitos říká (B 40):
„Mnohoučenost nenaučí [mít] rozum.“

τοσαῦτα τοῦ Μυρτίλου ἐξῆς καταλέξαντος καὶ πάντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ
θαυμασάντων ὁ Κύνουλος ἔφη·
„πουλυμαθημοσύνης, τῆς οὐ κενεώτερον οὐδέν,“
Ἴππων ἔφη ὁ ἄθεος (Bergk PL II,259). ἀλλὰ καὶ Ἡράκλειτος ὁ θεῖός φησι (B 40)·
„πουλυμαθίη νόον [ἔχειν] οὐ διδάσκει.“

B 4 = Claudianus Mamertus, De anima 7; 121, 14 Eng. H.

Když [Hippón] z Metapontia z téže Pýthagorovy školy předeslal důvod pro svou myšlenku o nerozpustitelnosti duše, tak prohlásil:
„Duše je docela jiná než tělo; je plná života, i když je tělo strnulé; vidí, i když spí; žije, i když je tělo mrtvé.“

Metapontinus ex eadem schola Pythagorae praemissis pro statu sententiae suae insolubilibus argumentis de anima sic pronuntiat
„longe aliud anima, aliud corpus est, quae corpore et torpente viget et caeco videt et mortuo vivit“.